

DE TRIBUNE

Verscheijnt dagelijks, behalve op Zon- en Feestdagen.
Redactie en Administratie: AMSTEL 85, AMSTERDAM. Tel. N. 4894.
Advertentie 25 cent per regel. Arbeidersorganisaties, aanvraag, betrekking, huur, verhuur enz. 10 cent per regel. Ingezonden Mededeelingen 30 cent per regel.

REV. SOC. VOLKSBLAD

ABONNEMENTSPRIJS: voor plaatsen, waar Agent-schappen gevestigd zijn, p. week 17½ ct. Franco per post per kwartaal bij vooruitbetaling: voor NEDERLAND f2.25. Voor andere bij de Postale aangesloten landen f4.30.
PRIJS PER NUMMER 4 CENT.

Orgaan van de Sociaal-Democratische Partij (S. D. P.), onder Redactie van W. VAN RAVESTEIJN en D. J. WIJNKOP.

Abonné's op dit blad, zijn, volgens de daarvoor vastgestelde bepalingen verzekerd tegen ONGEVALLEN voor

f2500

bij levenslange geheele invaliditeit,

f300

bij overlijden,

f200

bij verlies van één hand of voet of oog,

f100

bij verlies van een duim,

f60

bij verlies van een wijsvinger,

f15

bij verlies van eiken anderen vinger, een en ander gewaarborgd door de Verzekering-Bij. Rokin 151, A'dam

THE OCEAN

SCHULD.

De groote spoorwegramp bij den overgang over het Merwedekanaal tusschen Amsterdam en Weesp doet ons nog huizen.

Er is ons geen zoo groot ongeval in de spoorweghistorie van Nederland bekend. Veertig dooden en tientallen gewonden zijn minstens het rampzalige resultaat van deze vreeselijke gebeurtenis.

Reeds wordt er in de kranten over schuld gesproken, maar dat gebeurt vooral met het oog op de betaling der veroorzaakte schade.

Niet onmogelijk zullen de spoorwegmaatschappijen probeeren de Staat daarvoor aansprakelijk te stellen.

Dat is evenwel niet hetgeen waarover wij het in de eerste plaats willen hebben.

Wij willen het hebben over de schuld als verantwoordelijkheid voor de gevallen dooden en voor het groot aantal gewonden.

En dan willen wij het ruitertijk en zonder overdrijving zeggen, dat tenzij het tegendeel kan worden aangetoond, de schuld in eerste instantie ligt bij de Directie van de spoorwegmaatschappijen.

Men zal den dijk gaan onderzoeken. Men zal nagaan of de inspectie de doorbraak van den dijk al of niet had kunnen voorzien.

Maar dat is niet het voornaamste, hoezeer het bij de schuldbeoordeling en bij de mate van schuld zal moeten worden in acht genomen.

Het voornaamste, de schadelijke spoorwegpolitiek, de winstpolitiek, waarvoor in eerste aanleg de directie maar voorts ook de (afgeleiden) Regeering verantwoordelijk is.

Deze politiek is het die ten slotte de ramp heeft veroorzaakt.

Elke leek kon voorzien en heeft voorzien dat deze en dergelijke rampen zouden en nog zullen gebeuren.

Want hoe is de tegenwoordig geolde spoorwegpolitiek?

Dat haakt maar wagens aan, dat laadt maar mensen als vee in de kompartimenten, zonder te vragen of de wegen en de werken deze ontzaglijke zwaartekracht's incens dragen kunnen.

Neer sterker, men weet dat weg en werken er niet op gemaakt zijn, om meer dan enkele tientallen wagens, en dan met slechts hoogstens tien man in een kompartiment te dragen.

Maar dat neemt niet weg, dat het voortkomt, dat er treinen met zestig wagens loopen en dat er soms tot bijna het dubbele toe in de afdeelingen geladen wordt.

En dat laadt de directie toe; neen, dat verordent de directie, en de „kontroleerende" Regeering laet het toe.

Als het publiek zich erogen verzet, wordt het op grond der directie-besluiten door cios en ondergeschikten afgesnauwd.

Wie is hier verantwoordelijk voor de ramp? De directie, de directie-generaal.

Zelfs als, wat o.i. een talen argument zou zijn, de directie er zich op zou beroepen, dat het wegens de steenkolenpolitiek en de steenkolenvoorraden niet anders kon, dan nog zo dit de directie niet in het minst van de persoonlijke verantwoordelijkheid voor deze slaeking en komende rampen ontheffen.

Want dat moet de directie de Regeering maar voor het dilemma stellen: Bij uw steenkolenpolitiek enz. kunnen onmogelijk zoo veel menschen vervoerd worden als het moet, tenzij men de menschen in (het nu godelen) gevaar wil stellen.

Dat hebben de directies niet gedaan. Zij hebben maar laten rijden, en — tusschen haakjes — hooge prijzen afgenomen.

Ze zijn dus verantwoordelijk.

Als er verderking is, dat een (overigens door zijn arbeid afgematte) machinist, stoker, wezwerker, seinhuis-wachter, kondukteur schuld is aan de dood of zelfs het doodsgevaar van een of meer menschen, dan worden zij onmiddellijk in hechtenis genomen, en zeker bij zoo'n groote ramp.

Wij hebben niet gehoord, dat de Algemeene Directie van de Spoorwegen wegens de risicowegelijke ramp bij Weesp door de Justitie is gearresteerd.

Het wordt, denkt ons, in allen ernstheid, want het publiek, dat in deze zaken zilverdier oordeelt dan de belanghebbende, stelt terecht de directie aansprakelijk voor de ramp.

Er is trouwens maar één manier om te maken, dat er in het vervolg ernstiger met het loven der menschen door deze directie wordt omgesprongen.

En dat is: hun persoonlijke aansprakelijkheid vaststellen. Of wil de nieuwe Regeering door deze heeren maar te laten rondlopen en niets te doen, zich reeds bij voorbaat verantwoordelijk stellen voor de nieuwe rampen, die onvermijdelijk uit dit systeem zullen voortkomen?

Naar ons wordt medegedeeld, zal de minister van Waterstaat, ingevolge art. 106 bis van het Algemeen Reglement voor den dienst een commissie van onderzoek instellen, die een openbaar verhoor zal houden.

Als voorzitter zal optreden de oud-minister dr. C. Lely, terwijl leden zullen zijn de heeren Van der Weeg, lid van den Raad van Toezicht op de spoorweg-diensten; Maas Geesteranus, hoofdinspecteur, chef van weg en werken der Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij; Van den Thoren, oud hoofdinspecteur-directeur van den Rijkswaterstaat, en Francois, oud-inspecteur der Hollandische IJzeren Spoorweg-Maatschappij.

Als secretaris werd aangewezen de heer Ravonck, Rijksingenieur voor de spoorwag.

De opdracht der commissie is een verslag uit te brengen over de volgende punten:

1. de oorszaak van het verzuken van den spoordijk in den spoorweg Amsterdam-Amersfoort bij het Zuid-Oostelijk landhoofd van de brug over het Merwedekanaal op 13 September 1918;

2. de toestand van andere spoordijken in slappe grond, die daarvoor naar het oordeel der commissie in aanmerking komen, met vermelding of, en zoo ja, bij welke spoordijken voorzieningen zullen moeten worden getroffen; aan de commissie wordt de bevoegdheid verleend dat verslag in gedeelten uit te brengen.

Hier gaat er om de persoonlijke aansprakelijkheid voor de ramp vast te stellen. In dit geval niet van een machinist of van een seinwachter, maar van spoorwegdirecteuren, hoofdinspecteurs of ministers. En dan noemen wij het grenzeloos onbeschaamd de Commissie van onderzoek voor verhoor het meermalen (vier leden) te doen bestaan uit belanghebbende bij den uitslag van het onderzoek. Een onpartijdig onderzoek zou wel eens kunnen uitwijzen, dat deze reciters beschuldigen behoorden te zijn.

Wp.

De pose van Sannes.

In Rotterdam is Zondag een vergadering gehouden, van moderne en S.D.A.P.-bureaucraten (zgn. Centr. Kom. uit Art. 106, voor de levensmiddelen-voorziening), waar het Kamerlid Sannes voorzat.

Dit geachte Kamerlid zeide „droeve gebeurtenissen" te verwachten. Hij vond het hoog tijd, dat Postuma was heengegaan (hewel zijn partij en de S.D.A.P. en zijn Kamerakte nooit iets anders heeft gedaan, dan Postuma te houden).

Hij waarschuwde de nieuwe Regeering, dat de arbeiders alles zouden wagen en alles op het spel zetten, want slechter krijgten dan wij het hebben, kunnen we niet.

Komende tot het doel der vergadering zei de goede man, dat het een soort klachten-bus was „(kenbaar maken van grieven, eischen en wenschen)" en dat de productie vergroot en de inlevering verbeterd moest worden.

De man verweet, dat bij grooter productie en trouwer inlevering, de meederende produkten niet naar de arbeiders, maar in grotere mate en trouwer naar onze doods-vijanden, het Deutsche en (voor een kleiner deel) het Entente-Imperialisme gaan — zo lang het verbod van uitvoer niet door een „alles-wagend" proletariaat is afgevoerd.

Gewezen werd op de slechte aardappelen (soms puur vergif, R. T.), en op het feit dat zodoende het rantsoen aardappelen eigenlijk op een half rantsoen neerkomt.

Er werd zelfs van „heerscherde korruptie" gesproken.

Beloofd werd zeker het korruptie-systeem Cort-Postuma-Troub, waaraan de S.D.A.P. bij al haar gesputter tegen Troub

persoonlijk haar beste krachten heeft gegeven.

Afwachten of de heeren mede zullen helpen maatregelen te nemen, dat deze corrupte klik ook voor de rechtbank wordt gebracht, zoals de grondwet die de Ministers voor hun daden verantwoordelijk stelt, eischt.

Er werd zelfs — terugslag natuurlijk op de revolutionair-socialistische aktie van de S.D.P. en het Revolutionair Komitee — gesproken van „algemeene werksaking". Maar de bekende broker van de stakingen, de heer Brattjen, ook al Kamerlid, wistende of er wel gestaat zou worden.

Hij denkt zijn oud metier dus wederom op te nemen.

De heer Sannes, die tegen „wantschaden" waarvoor „verschuld" zich voor een deel achtte de a tonomie der gemeentebesturen — om ons te laten bingoren — anderszels noemde „het algemeene uitvoerverbod, twee jaar geleden ontz.", thans iets, dat „verantwoord onder de oogen moet worden gezien".

Het gemiddeld bij de S.D.A.P. blijft dus doorgaan, al help de opstuwende kracht van het revolutionaire proletariaat ten minste zooveel, dat zelfs de S.D.A.P. haar woordenkraam moet herzien.

Hier is thans aan de revolutionaire arbeiders te zorgen, dat het uitvoerverbod, ondanks deze partij, van Sannes en de S.D.A.P. er komt.

Wp.

Twee redevoeringen.

II. (Slot.)

Het moet werkelijk vrij ver gekomen zijn, wanneer zelfs deze trouwsten aller trouwe knechten een toon als hier wordt aangezlagen, doen hooren.

En, waar deze moeilijkheden samenhang met steeds voortdurende militaire nederlagen, is het te begrijpen, dat men zelfs van Allerhoogste zijde den komende winter met bezorgdheid tegemoet ziet.

Dat deze toestand de verhoudingen tusschen de Kroon — nog in geen enkel opzicht het bewustzijn heeft gebracht, dat het noodig zou zijn om werkelijk belangrijke concessies te doen, ten einde den Oorlog te beëindigen, blijft zonneklaar uit de jongste redevoering van den man, die, nota bene terecht, doorgaat voor de meest democratische figuur, die de Deutsche regeering thans nog telt, namelijk van vicekanselier Von Payer.

Deze redevoering wint het, wat belangrijkheid van inhoud aangaat, natuurlijk ver van die van Wilhelm II en wij meenen, dat zij ook gewichtiger is dan een van de redevoeringen, door Deutsche staatslieden in den laatste tijd uitgesproken, zelfs dan die onlangs gehouden werd door den Minister van Koloniën, Dr. Solf, thans Minister zonder Koloniën, maar wiens naam in den laatste tijd genoemd werd als een mogelijke opvolger van den huidige Rijkskanselier Von Hertling. (Het Rijkskanselierchap, eenmaal de rustende pool van het Deutsche Rijk, is, sinds de val van Bethmann-Hollweg, een ambt geworden, aan zooveel slingeren en wisselingen onderhevig, dat het van zijn geweldig aanzien heel wat moet inboeten.)

Ook de heer Von Payer had het in den aanvang van zijn rede over „de gedrukte stemming" die thans in Duitschland heerscht:

Ik geloof, dat men het Deutsche volk onrecht zou aandoen, wanneer men die stemming hoofdzakelijk wilde toeschrijven aan den jongen terugslag aan het Westelijk front.

De eigenlijke oorzaak van onze gedrukte stemming ligt niet in zulke geleidelijke verschuiven, doch in het zwaar op onze gemoederen drukende gevoel, dat het vooruitzicht op vele steeds verder achteruitwijken en dat men rekening moet houden met de mogelijkheid van een vijftien oorlogswinter.

Adus de Vice-Kanselier, die er echter niet bij zei, wat de oorzaak was van het geloof, zo lang bij het Deutsche volk opwekt, dat de oorlogswinter de laatste zou zijn.

Echter gaf hij in het vervolg van zijn rede, na een beroep op alle oorlogsvrienden om toch tot een overeenstemming te geraken, en na een passage over de Amerikaanse hulp aan Duitschland's vijanden,

toe, dat de duikboot-oorlog niet aan de verwachtingen had beantwoord.

De erkenning geschiedde in de zachtste mogelijke term. Ook deze ex-democrate dreift natuurlijk niet erkennen, dat de hoogste militair (van land- en zeemacht), die den indruk hebben gewekt, dat de duikboot-oorlog binnen korten tijd Engeland op de knieën zou doen vallen, de schuldigen zijn, die het Deutsche volk ook den oorlog met de Ver. Staten op den hals hebben gehaald. Toch is het van eenig belang, dat zulk een erkenning nu zelfs van regeeringswege is gekomen.

Het belangrijkste deel van Von Payer's redevoering was echter dat, waarin hij het over de voorwaarden had, waarop Duitschland bereid is te onderhandelen.

Immers: uit zijn uitspraken in dat deel blijkt opnieuw voor wie het nog niet weten mocht, dat de Deutsche regeering vasthoudt aan eischen, waarvan het vaststaar, dat de vijandige coalitie, vooral nu zij de onmetelijke hulphoopen der Unie geheel kan beuitten, nooit zal willen welwillend zijn zij overwonnen was. En dat, terwijl de Deutsche regeerders zelf niet meer op een militair overwinning rekenen.

Von Payer noemde namelijk als vredesvoorwaarden:

1. erkenning van de tegenstanders, dat de regeling der zaken aan Duitschland's Oostland een kwestie is, die hen niet aangaat.

Hier is de passage:

Het oude Rusland had levensvatbaar kunnen blijven, wanneer het plan gehad had om daarin geslaagd was, door een federalistische staatsvorm den onderdrukten volken dragelijke levensvoorwaarden te verschaffen. Het is ineen gestort, omdat het zich innerlijk niet kon houden. Onze overwinningen hebben den onderdanen van het reuzerijk gelegenheid gegeven zich te bevrijden.

Zullen wij tot de wederoprichting van dit despotische, door zijn karakter, in reeds door zijn bestaan alken steeds de wereld en vooral zijn naburen bedreigende isarerijk zelf weer bijdragen en onze toekomst opnieuw in gevaar brengen door de deden, waarin het oude Rusland natuurlijk ontbonden is, zelf weer bijten te brengen?

Wij kunnen het zonnrijke Poen de vervalling van den wensch van het Poolse volk, dat wij zelf hebben kunnen scheppen, niet weder met geweld aan Rusland uitleen. Overigens kunnen wij medewerken, wanneer Finland, nadat het, door de geheele wereld met sympathie gevolgd is, om zijn zelfstandigheid, ten slotte doorgevoerd heeft, door de wilkeer van deden weer onder het Russische juk zou worden gedwongen. Wij kunnen de aan Duitschland en de Oostzee grenzende randstaten niet aan burgeroorlog en anarchie prijsgeven. Wanneer deze staten met ons overeenkomsten hebben getroffen, is dat een zaak, die de wereld slechts van nut kan zijn en waarin wij meermalen zullen laten meespreken. Evenmin zullen wij de vredesverdragen met de Oekraïne, Rusland en Polen aan de Entente ter goedkeuring voorleggen.

Men ziet dit is duidelijk: de Deutsche regeering weigert nog steeds de „vredesverdragen" in het Oosten aan andere oordeel te onderwerpen.

Daarmee zou reeds genoeg gezegd zijn. Het is een door de Geallieerden onmogelijk te aanvaarden voorwaarde.

Merkwaardig is in de passage ook nog, dat de vicekanselier over het huidige Rusland precies onder spreekt als wijlen het Tsaristische. Ook nu heet het opnieuw, dat de „randvolken" niet onder het Russische juk mogen komen. Dat juk is de verbinding met de Russische Rode Republiek, waarmee Von Payer zich trouwens op eenzelfde wijze nitst als zijn Keizerlijke Meester kort geleden tot den Dictator der Oekraïne.

Eigenlijk zouden wij hiermee reeds kunnen volstaan. Maar de verdere „vredesvoorwaarden" zijn ook nog wel vernedernwaardig.

In de eerste plaats eischt de vicekanselier: teruggave van alle koloniën, die Duitschland in 1914 bezat.

Men weet ook dat is een onmogelijkheid. Noch Japan, noch de groote Dominions van het Britsche Rijk zouden, na hetgeen er gebeurd is, daar ooit meer voor te vinden zijn. Na de vervulling van deze voorwaarden — over de bondgenooten van Duitschland zij het vicekanselier merkwandigerwijze — zou Duitschland bereid zijn België en Noord-Frankrijk te ontruimen.

Partijgenooten.

Dinsdagavond wordt een groot aantal verspreiders voor de openbare vergadering met Wijk-koop en v. Ravesteijn verwacht, om 8 uur, Drukkerij Amstel 65.

Laten er dus vele opkomen.

Het Bestuur S. D. P.

Na het tot stand komen van den vrede begijpe men wel.

Een „overeenstemming" met België is dan evenwel gewenscht, d.w.z. noodzakelijk. En een overeenstemming, die België tot een Deutschen vazalstaat zou maken.

De verdrachte overeenstemming tusschen België en ons, zal des te gemakkelijker zijn, daar onze economische betangen vaak parallel loopen en België op ons als achterland aangewezen is. Wij hebben ook geen reden om te betwijfelen, dat de verdrachte Vlaamsche kwestie door België in den zin van rechtvaardigheid en saamsmanschap zal worden opgelost. Het is huichelaar, België als een onschuldig slachtoffer van onze politiek voor te stellen.

Ook van deze „voorwaarde" geldt, dat zij op zichzelf en afzonderlijk beschouwd, reeds een volkomen keitsel voor de verde vormt.

Van 1906 was de vicekanselier wel zoo goed om te verklaren, dat Duitschland „afziet" van oorlogsschatting of twaalf schadeloosstelling. (Men weet, dat het de Sovjet-republiek, door haar het mes op de keel te zetten, gedwongen heeft tot ongetelde miljarden schadeloosstelling te leveren, de eerste betaling daarvan heeft reeds plaats gehad.)

Duitschland ziet hier niet van af, om dat het er geen recht op heeft. Maar... met eedmoedigheid en oigebelang. Omdat de afdwinging van deze voorwaarde meer geld zou kosten dan zij zou opbrengen. Het zou met andere woorden geen „zankie" zijn.

Na vervulling van al deze voorwaarden zou de Deutsche Regeering dan wel willen treden in het tot stand komen van een volkerenbond, internationale scheidsrechtster, en een overeenkomst betreffende „geleijkmatige" ontwapening.

Dus altijd zoo, dat die ontwapening in de eerste plaats de Deutsche tegenstanders zou treffen, daar dezen den Oorlog, indien zij hem winnen, zullen winnen door de suprematie ter zee. Duitschland echter, zeet von Payer, zal juist op „vrijheid der zeeën en zeestraten" enz. in sterke mate staan.

Rehoe en wij na hetgeen wij vroeger schreven, er nog eens op terug te wijzen, dat de „bereidwilligheid" om op zulke voorwaarden toe te treden tot een „volkerenbond", nadat eerst de voornaamste principes, waarop zulk een bond zou moeten berusten, bij het vredesverdrag zelf ter zijde zouden zijn gesteld, minder dan niets betoekent? Voorloopig blijft er nog een onverwelomelike klote bestaan tusschen de „modie'oosheid" der Deutsche massa's en de voorwaarden der Deutsche Regeering.

v. R

ONDER HET MES

Hoog bezoek

(S. V.) Voor de deur van het Martin Paviljoen over het Oosterpark, aan kinderen, een wriemelende hoop schouwende en joelende kinderen. Agenten preceeren tevergeefs „de orde te handhaven", zoals in de gebruikelijke vakterm luidt. Er komen meer agenten, veel stille dienders en een stel fotografen. Dan bekripiet die menschen een onbegrijpelijke zenuwachtige onrust. Ze wriemelen door elkaar, doen druk, jagen menschen en kinderen op.

In de verte geder — auto's komen de heek om rijden, daar achter een allet persauto's. Portieren vliegen open en een vrouw stapst uit, gevolgd door wat menschen en een met bloemen beladen officier. En watte lijks zijn ze binnen, of de deuren gaan weer open en stapt daar de optocht de voo waar al een goud behangen aap — t bleek hij nader bekijken een chauffeur te zijn — morren aan het portier. Kinderen jeelen en roemen — men buigt en razend snel is de vertooning verdwenen. Grote menschen staan in sprakeloze verbazing het groote wonder na, dan spelt het drukke woelige leven weer over de zonige straat en wis het alle herinnering weg, zoals een ander zelf weespelen zal het heek valsen in onze lieve, gezegende wereld.

Revolutionaire Arbeiders v. Amsterdam, Donderdagavond allen naar „Handw. Vriendenkring”, om te protesteeren tegen de Moordaanslagen der Bezittende Klasse op de Helden der Revolutie Lenin, Tom Mooney, Haywood.

Sprekers: WIJNKOOP en VAN RAVESTEIJN

Ingezonden.

Troelstra-Wijnkoop.

(Slot.)

De andere woorden, en om dit hoofdpunt, want daarom gaat het, zo scherp mogelijk te doen uitkomen: Lenin heeft in de buitenlandse politiek de arbeiders als doel, de redactie heeft de arbeiders als middel.

En deze politiek is voor de Redactie de „werkelijkheid”. Dit politieke doel (dat zij voor de arbeiders verbergt), te bereiken, dat is voor de Redactie de „werkelijkheid”. En wie dat politieke doel niet wil, die ziet de werkelijkheid niet.

Hoe streng dit alles Troelstra in de herinnering! Deze besteedt ook alleen de klachten, en zweeg sluw over de Liberalen. En als wij antwoorden dat beide even gevaarlijk waren voor de arbeidersklasse, dan waren wij „leuarm”, „almudisten”, „doelwaden”, enz., dan zagen wij de werkelijkheid niet.

Maar evenals tegenover Troelstra vroeger, geldt nu ook tegenover Wijnkoop voor mij een heel andere „werkelijkheid”.

Evenals toen tegenover Troelstra er maar een werkelijkheid voor mij gold: de Eenheid van het Nederlandsche Proletariaat tegenover Klerikaal en Liberaal, zoo geldt nu voor mij tegenover Wijnkoop en van Ravesteijn maar één werkelijkheid: de Eenheid van het Internationale Proletariaat tegenover de beide groepen van het Imperialisme, tegenover het gehele Imperialisme.

Ik waarschuw in deze artikelen de partijgenooten voor deze buitenlandse politiek der „Tribune”.

Want wat is het doel van deze politiek? Waarom zwijgt de Redactie over het Entente-Imperialisme? Waarom schrijft zij er niet tekens en tekens weer artikelen tegen? Waarom worden de artikelen die anderen schrijven, zoo laat mogelijk, of niet geplaatst? Waarom worden partijgenooten, die tegen deze tactiek ingaan, vervolgd?

Waarom schrijft de Redactie geen hoofdartikelen tegen Engeland en de Verenigde Staten, nu de laatste in Frankrijk een leger voornam dat een groot gevaar kan worden voor de Europese revolutie? Waarom schrijft de Redactie niet tegen het Entente-Imperialisme, nu het in Rusland de Russische Revolutie vermoordt?

Waarom zegt de Redactie niet waarom zij deze tactiek volgt?

Het kan niet zijn om in Duitschland de revolutie te bespoedigen. Want de Duitse revolutie zal geen dag eerder komen, al bejunkt de redactie het Entente Imperialisme niet. Trouwens, als dit haar doel was, waarom zegt zij het niet?

Het kan ook niet zijn omdat men de nederlaag van Duitschland wenscht, opdat daar de revolutie komt. Want ook die nederlaag van Duitschland komt geen uur eerder als men over het Entente-Imperialisme zwijgt. Men kan toch immers het Duitse en het Engelse beide bestrijden en het Duitse als evenveel als nu afbreken doen.

Waarom is het dan? Waarom zwijgt men over het Engelsch-Amerikaansche Imperialisme?

Ik zal het u zeggen, partijgenooten. Het doel van deze politiek is:

Macht te bekomen, politieke macht. Stemmen en zetels. Maar op deze manier verkrijgt men macht zal schijnmacht zijn.

Want zij is verzeegen door het verbergen van de waarheid omtrent de buitenlandse verhoudingen, en zij is in strijd met de waarheid.

Wat zullen de gevolgen zijn van deze politiek?

Men zal moeten blijven stouwen, men stouwt nu al, op allerlei elementen onder de klerken die anti-Duitsch zijn. Aan deze zal men moeten blijven toegeven, ook in andere vraagstukken. Anders verliest men zijn „macht”. Dat kan als een kanker de gehele binnenlandse politiek bederven.

Men zal ook in de Kamer met anti-Duitse elementen moeten knokken. Men ziet het al aan Kolthek. Deze zeide openlijk: ik ben anti-Duitsch. De redactie zwijgt sluw over de Entente. Maar dit is in de praktische politiek hetzelfde. De S. D. P. zal met Kolthek meegaan, omdat zij feitelijk alleen het Duitse Imperialisme bestrijden.

Terecht heeft Kolthek's bestrijding van de Bolsheviki en steunen der Entente bij vele partijgenooten verontwaardiging gewekt. Maar het schijnt, dat de partijgenooten nog niet inzien, dat de schuld hiervan ook bij de „Tribune”-redactie ligt, die de lezers niet heeft ingelicht over het wezen en het doel van het Engelsch-Amerikaansche Imperialisme.

In de partij zal deze buitenlandse politiek der redactie de ellendige gevolgen hebben. Want men zal, de laatste maanden bewijzen het reeds, de oppositie, die tegen zulk een politiek komen moet, met alle middelen rechen en te vernietigen.

In de „Tribune” zal men een dubbelzinnige politiek moeten voeren. Om de partijgenooten tevreden te stellen in schijn voor de Bolsheviki, om de anti-Duitschers tevreden te stellen tegen Duitschland, vóór de Entente.

In de Kamer zal men een politiek moeten voeren vóór de Entente. Men zal voorstellen moeten doen of spreken voor een toenaaringspolitiek tot haar (b.v. om graan te krijgen!). In plaats van een internationale politiek tegen alle Imperialismen, zal men een anti-Duitse, pro-Engelsche politiek volgen. Volke gevraagd dat hebben kan, behoeft hij niet te zeggen. Men kan plotseling de partij voor een feit stellen, dat de partij niet heeft gewild.

Op de internationale congressen zal men, evenals in de oude internationale, in schijn tegen het gehele kapitalistische Imperialisme optreden. Maar in het eigen land, thuis, in werkelijkheid, tegen één, en vóór het andere. Men zal dienzelfden strijd tusschen werkelijkheid en schijn, tusschen waarheid en leugens krijgen als in de oude internationale vóór den oorlog.

Maar bovenal: de buitenlandse politiek der „Tribune” zal tot gevolg hebben dat de internationale Eenheid van het Wereldproletariaat niet tot stand komt. Want nooit zal de

Eenheid komen, zoolang een deel van het proletariaat het een Imperialisme stelt boven het andere.

Ik waarschuw door deze artikelen de partijgenooten voor deze buitenlandse politiek der „Tribune”, en ik roep hierbij alle partijgenooten op om deze politiek niet te volgen, maar de redactie te dwingen tot een serieëte bestrijding van het Engelsch-Amerikaansche als van het Duitse Imperialisme.

De nationale en internationale positie der S. D. P. had schitterend kunnen zijn, als de „Tribune”, als de partij een open politiek tegen beide Imperialismen gevolgd was. Nu is zij dit niet. Zij is dubbelzinnig en vals, en de partij draagt wederom hierdoor, evenals in 1903 de S. D. A. P., de ondergang.

Maar nog is het niet te laat, als de partij dit inzien en de redactie terugdwingt naar den eenig juiste weg.

Maar hoe dit zij — misschien is weer nieuwe strijd nodig — ik en vele anderen zullen niet dulden dat deze politiek de politiek wordt der S. D. P.

Wij zullen niet dulden dat in plaats van een binnenlandse reformistische politiek nu een buitenlandse reformistische politiek komt.

Wij hebben niet het binnenlandse moeras overwonnen om nu in een buitenlandse te verdrinken. Wij zullen met alle macht trachten te verhinderen dat de Nederlandse arbeidersklasse nu ook nog in dit moeras verdrinkt.

En evenals de tactiek die ik tusschen 1895 en 1900 in de binnenlandse politiek tegen Troelstra begon, nu ten slotte heeft gezegevierd, zoo zal de tactiek die wij nu tegen Wijnkoop in de buitenlandse politiek voeren, zegeveren. Geen zwijgen of verbergen, geen onderdrukken van onze meening zal hem helpen.

De Eenheid in de hoogste mate, naast de éénige eis die dien de tijd nu stelt aan het Internationale proletariaat, en deze Eenheid wordt alleen bereikt door het openlijk en over alle bestrijden van het Imperialisme der beide groepen.

6 September 1918. H. GORTER.

Onderschrift van de Redactie.

Wij zijn niet voornemens op dit jongste ingezonden stuk van pg. H. G. opnieuw uitvoerig in te gaan. Wij zouden dan slechts in herhaling kunnen vervallen van hetgeen een en andermaal door ons en de laatste maal, in de breede, door onzen medewerker pg. v. L. naar aanleiding van Gorter's eerste stukken is opgemerkt. Een discussie, waarin de ene partij, zooals in dit geval, de argumenten, tegen hem aangevoerd, eenvoudig als niet bestaande behandelt, kan niet vruchtbaar zijn.

Wij hopen en verwachten trouwens, dat Gorter spoedig, d.w.z. op ons Congres, in November in staat zal zijn, zijn kritiek op de buitenlandse politiek der Redactie mondeling zoo breed mogelijk te ontwikkelen. Wij hebben, na hetgeen er gebeurd is, meenen wij, het recht dat te verlangen. En wij twijfelen er niet aan, of Gorter zelf en de afdeeling, waarvan hij lid is, zullen het noodige doen om hem hiertoe in staat te stellen.

Slechts een enkele opmerking moet ons naar aanleiding van 't bovengesagde van 't hart.

Gorter heeft aan zijn polemiek in het hier boven staande stuk een vorm en een persoonlijke toespeling gegeven, die, indien wij zijn woorden volkomen ernstig nemen, elken band tusschen hem en ons onherroepelijk zou doorsnijden. Gelukkig of ongelukkig, naar men wil, kunnen wij dit niet.

Gorter's opmerkingen getuigen ook in dit jongste stuk, telkens en telkens opnieuw van een zoo volkomen geestes en kennis omtrent de politieke feiten, gebrek aan kennis, zonder welke alle politiek slechts pure fantasterij is, dat hetgeen anders onbegrijpelijk zou zijn in zijn polemiek, daardoor verklaarbaar wordt.

Op den bodem van een uiterst gebrekkige kennis der feiten laat Gorter zich door zijn hartstocht meeslepen tot uitingen als deze: „Het” — (namelijk het niet schrijven van zekere artikelen) — kan niet zijn om in Duitschland de revolutie te bespoedigen. Want de Duitse Revolutie zal geen dag eerder komen, al bestrijdt de redactie het Entente Imperialisme niet. TROUWENS, ALS DIT HAAR DOEL WAS, waarom zegt zij het niet?”

Deze woorden — wij willen er overigens niets van zeggen — bevatten, bemerkt men, de veronderstelling, den argwaan, de verdenking, dat wij zelfs de Duitse Revolutie niet zouden willen, laat staan de Revolutie in de andere groote landen en in ons eigen land, waar wij nu eenmaal hebben te handelen. Zulke absurditeiten kan men, helaas, niet weerleggen. Men gelooft ze of men gelooft er niet aan.

De centrale trog geen gemeentelijke instelling?

* In de geheime raadszitting van Woensdagmiddag heeft de raad, naar mede verneemt, B. en W. gezamenlijk, in hooger beroep te gaan tegen een beslissing van den kantoorrechter, die den eis van een arbeiders aan de Centrale Keuken, tegen de gemeente ingesluisd, heeft toegewezen. De betrokken arbeider meende, recht te kunnen doen gelden op nog een dag loon. De kantoorrechter stelde hem in 't gelijk; de gemeente echter pleit zich op het standpunt, dat de arbeiders aan de Centrale Keuken niet vallen onder het Werklozenreglement, en dat de Centrale Keuken, die door particulieren wordt bestuurd, niet als een gemeentelijke instelling moet worden beschouwd.

Vervolg Nieuwstijdingen.

Amsterdamsch Nieuws.

De eilanden in verzet tegen de uithongering.

De politie schiet hongerige kinderen naar.

De nood de honger, het gebrek aan de allerbeste, volstrekt onmisbare levensbehoefte is in de arbeiderswijken ten top punt gestegen en niettemin wordt van de hongerantoonen nog dag aan dag iets afgehoeden. Voor een week van zeven dagen wordt maar voor vier dagen een middagmaal verstrekt van aardappelen, die meestal zoo rot zijn, dat de helft er nog van moet worden weggegooid. Die vier halve maaltijden aardappelen met een hap brood per dag zijn alles wat het arbeidersvolk te eten heeft in een week.

Het voedselrantsoen is nergens zo gering op de wereld als hier!

In geen der oorlogvoerende landen zelfs wordt zoo schrikkelijk honger geleden als hier te lande onder de arbeidersbevolking der groote steden. Nooit kan men zich meer eens verzadigd eten en dagelijks wordt het rantsoen kleiner. De mannen, voor zoover zij het ongelukkige papje brood dat er verstrekt wordt, niet hun kinderen uit den mond eten, gaan ongerust naar hun werk en vinden bij thuis komst of niets of maar een half of een kwart maal. De kinderen loopen hongerig rond, moeder heeft niets voor ze, moeder zelf eet heelmaal niet meer. Het eten uit de Centrale trog, smakeloos, goor, ongezond, is als zuur, dus bedorven, als men het thuis krijgt en moet voor een deel worden weggegooid, wijl het volk nog liever honger lijdt dan zich laat vergifigen. Zoo slecht het volk van de hoofdstad zijn leven voert, steeds ellendiger en hopeloozer, ten prooi ook nog aan vervuiling door zeepgebrek, en welvaart door gebrek aan kleding en schoeisel, niet meer in staat op straat te verschijnen. En dat, terwijl

zij die geld hebben nog in overdaad en luxe kunnen leven.

Een proletariaat, dat rustig verhoort temidden van overvloed, die naar door een bende van weekere egoïsten wordt onthouden, is niet beter waard. Een deel van de bevolking der Eilanden heeft gisteravond de in overvloed levende autoriteiten van Amsterdam te verstaan gegeven, dat het ook zijn deel wil van wat er is, en niet naar het ideaal van Tellegen-Wibaut-Vliegen stilteitjes zonder klink in 'n krotten wil krepeken. Een menigte uitgehongerde mannen, vrouwen en kinderen schoorde samen voor bakkerswinkels en eische brood, men belegerde pakhuizen, waar de voorraden zitten voor de bourgeoisie, ook winkels van manufacturen, die zoo ontzettend van den nood profiteren, en dagelijks hun prijzen verhoozen. De waakhonden der bezitters verscheen toen spoedig ten tooneel. En blijkbaar hadden zij instructies meeten op de honderige menigte in te hakken om te sentinen. Wat ze dan ook hebben gedaan.

Nergens ooit zo'n bloedbad als in Amsterdam.

Hoeveel overal de politie toch ook trouw en braaf haar taak als wachthond der bezitters vervult, nergens treedt zij zoo leestactig op als in Amsterdam. Bij deze uitbarstingen van volkswanhoop vallen nergens ooit zoveel slachtoffers als in de „social-democratische” bestaande hoofdstad. Blijkbaar luidt daar het parool, dat de politie mee kijkt van dat „socialistische” stadsbestuur: sla maar dood, wondt en vernietig maar wat je kan.

Gisteravond zijn drie kleine kinderen met schotwonden naar het gasthuis gebracht. — Een der kinderen werd het been onder de knie doorschoten, het tweede werd de neus verrijd, de derde werd in de kaak geschoten. Een 27-jarig persoon werd met een schotwond over het hoofd en steekwonden over het gansche lichaam in het gasthuis opgenomen.

Uit de laatste geval blijkt, hoe de politie optreedt of ze vallen in grooten getale een enkel persoon aan, of ze worden reeds gewonden nog vóór. Als de Amsterdamsche politie „optreedt”, zijn degenen er het ergste aan toe, die gewond neervallen — die krijgen van elken agent, die in de nabijheid is, nog een paar wonden er bij.

Het hoofd der politie, de burgemeester, met zijn staf van de wethouders, wier lugsiers taak het is te zorgen dat het hongerende volk afleken en stil zonder te klinken den honger dood afwachten, en voorts te zorgen dat de bourgeoisie bij haar weelde en overdaad geen last krijgt van het hongerige „scherm” der volksbuizen, die lui, daarvoor gesalarieerd en in staat getuig ook in weelde en overdaad te leven, bespotten ook nog het volk met een komedievertoon van medelijden en wat dits meer zij niet, de door hun trecken en ree hun hulp tot honger dood gebracht en vervolgens op hun bevel neergeslagen en neergeschoten kinderen.

Arbeiders van Amsterdam, degenen die op Katenburg strelen voor weisheid, ook voor u, zijn door Tellegen-Wibaut's kofzalen weer beslist mis-handeld — want wat u daar tegen te doen staat. En weet, dat de bourgeoisie en haar gesalarieerde handlangers slechts respect hebben voor dit eque: massale revolutionaire stakingen!

Openbare vergadering.

Grote openbare vergadering op Donderdagavond 8½ uur, in Handworkers Vriendenkring. Sprekers: W. v. Ravesteijn en D. J. Wijnkoop. Onderwerp: De moordaanslagen der bezittende klasse internationale der revolutionaire leiders der Arbeiders: Lenin, Tom Mooney en Haywood.

Arbeiders, allen op ter vergadering om te protesteeren.

Vrouwen

Denken de vrouwen eraan, dat de Roy, Soc. V. Bond heden Dinsdagavond cursusvergadering hebben bij de Jong, O. Z. Achtenburgwal 47?

Allen present, daar het een leerzame avond wordt. Er zal tevens verslag worden uitgebracht van onze afgevaardigden naar Wibaut. Dus komt uw plicht.

Het Bestuur.

Uitbreiding Spaarndammerstraat.

B. en W. stellen de gemeenteraad voor, vast te stellen een plan tot herziening van het bij raadsbesluit van 20 Januari 1913, vastgestelde plan van uitbreiding met betrekking tot de gronden, gelegen tusschen den Spaarndammerdijk, de Kooistraat, de Oostvaardersdijk en de Hembrugstraat, zulke overkomstige door B. en W. bij hun gaande voordracht overgelegde ontwerp, en daarbij een gedeelte van den grond, te bestemmen voor den aanleg van straten, pleinen en plantsoen.

Waar blijft het eten van „Kinder-voeding”?

(B.M.) Naar aanleiding van het stukje in uw blad van j. Zaterdag geëcht: „Wat massalijk juist toch, he, volgende: Ook mijn kinderen zijn door den nood gedwongen gebruik te maken van de schoolvoeding. Elk dag komen ze daar van thuis en vragen dan nog om eten, om reden ze maar een schaafje eten krijgen, en als ze, als Olivier Twist, om meer vragen wordt hun geantwoord: er is niet meer. Over de kwaliteit wil ik het niet hier hebben (ik hoop dat na het mededeelende van Wesselingh, daarover meer licht zal worden ontrokken). Wel wil ik op het volgende wijzen: als er niet genoeg eten voor de kinderen is, hoe komt het dan dat de schillenboer, wonende Grootestraat 152, alie dagen bussen eten van de kinderen-kinderen bij zich heeft en die des middags om een uur of vier, aan zijn deur verkoopt tegen 11 cent een liter? Zoo het niet wenschelijk zijn, dat hier een onderzoek naar werd ingesteld?

De A'damsche wethoudersvacature

De rechtstreeks raadsclub heeft gister in haar vergadering den heer W. de Vugt, anti-revolutionair lid van den gemeenteraad, aangewezen als haar kandidaat voor het tijdelijke wethouderschap. Aan de overige raadsfracties is verzocht zijn candidatuur te stemmen.

De heer De Vugt is, naar hij heeft verklaard, bereid het wethouderschap op zich te nemen.

Het moet de bedoeling zijn, dat de tijdelijke wethouder die a.s. Woensdag gekozen wordt, na de te houden verkiezing van een raadslid ook definitief het wethouderschap zal blijven bekleeden.

De Raadsverkiezing in district VI

De burgemeester van Amsterdam maakt bekend: dat in het kiesdistrict Amsterdam VI een verkiezing van een lid van den gemeenteraad moet plaats hebben; de dag der candidatuurstelling is bepaald op Dinsdag 1 October en de dagen van stemming en herstemming — zoo die nodig mochten zijn — onderscheidenlijk op Dinsdag 8 October 1918 en Dinsdag 15 October 1918.

Doodelijke val

In de Binnenvischershuisstraat is de bejaarde juffrouw Helwig-Tolman van de trap gevallen. De ongelukkige was onmiddellijk een lijk.

De sleuteldag woeker.

Tot een van de vele praktijken die door woningwoekers worden toegepast ten opzichte van personen die een woning willen huren, behoort het eischen van z.g. „sleuteldag”, een bedrag soms van honderden guldens, te betalen als vergoeding aan den verhuurder voor de „sleutel” dat hij aan een woning heeft geholpen.

Het eischen en in ontvangst nemen van een dergelijke vergoeding is bij de huurcommissies strafbaar geëld, maar in den regel betaalt het slachtoffer de woekerpremie, den heer dankend dat een enkel een woning gevonden is en er kraait geen haren naar.

Vrijdag echter hadden twee zekere woekers zich voor den Amsterdamschen kantoorrechter te verantwoorden. Het betrof zekere J. v. S., opzichter van een woningwoningsschap, die een kantoorbediende, die op de Da Coscadale al 1500 per jaar een woning huurde, verplichtte tot het sluiten van een twejaars contract en hoedde tot het betalen van een sleutelpremie al 1200. De kantoorbediende ging door den woningnood gedwongen op deze voorwaarden in.

De beklagde verontschuldigde zich door te zeggen dat deze handelwijze tegenwoordig usance was. In den regel bieden de huurders de premie zelf aan, maar in dit geval had hij er om gevraagd.

De kantoorrechter kwalificeerde het sleuteldag als het misbruik maken van den blootzetteren woningnood.

Het openbare ministerie beschouwde het bedragen „sleuteldag” als onrechtmatig verkreuen, mitsdien als hij aan de van den verhuurder waart de huurder verkreude. Spr. meende dat voor dit geval de boete gelijk moest staan aan het geveerde sleuteldag. Daar beklagde echter meermalen op deze wijze de huurcommissieswet heeft overtroffen eische het O. M. bekl's verkreude bedrag 1500 boete, sub 344a der Wet. Straat.

De tweede zaak betrof een winkelierster, die bij het verkopen van een voorje in de Czaar Peterstraat 25 „sleuteldag” bedragen had. Hoewel zij dit bedrag later had

teruggelaten, eische het O. M. tegen haar 150 boete of 10 dagen geboete.

Uitspraak in beide zaken over 11 dagen.

De staking aan de Ceres.

In de bovenstaaf van het gebouw „Concordia” op het Weesperplein waren gisteravond de stakende bakkers en depechouders van de broodfabriek „Ceres” ter vergadering opgetroffen. Een flink aantal vrouwen had meê aan dien oproep gehoor gegeven.

Door de heren Goudsmit en Goedhart van den Alg. Bond en de heer S. P. van Tol namens de Roomsche kerklieden Bond werd een uiteenzetting gegeven van den stand van het conflict en werden de vrouwen aangespoord den strijd hunner mannen, die er zoo schitterend voorstond, moedig bij te staan.

De avond werd opgehelderd door zang en voordrachten.

Gemengd Nieuws.

Hervatting spoorwegdienst A'dam Weesp

Morgen, Woensdag, wordt de dienst Amsterdam-Hilversum-Amersfoort hervat. De treinen zullen 10-15 minuten vroeger vertrekken dan op de dienstregeling is aangegeven.

Hoe er wordt omgesprongen met het „menschenmateriaal”.

Dr. Dupont van Ermelo schrijft in „De Smaakd”: „Iegen den kant van een droge sloot, langs een wand ligt een zwaar vervuorde soldaat. Een zwak beeld van loopgraaf-eldend.”

Bij mijn aankomst vind ik hem omgeven van nederende onderofficieren en soldaten. Ook eenige hospitaal-soldaten met brandend en verbrande lichte.

De arme jongin heeft zelfs geen noodverband om. Hoe een noodverband moet worden aangelegd, weet niemand. En elke soldaat draagt in oorlogijd een noodverband bij zich! Moeten zij dan het gebruik niet menen?

Ik verzoek den hospitaalsoldaten dan zwaar gebouwen jongen op den brandard te leggen. Dat kunnen zij niet.

Ik moet ze wijzen, loe zij dezen jongen moeten opnemen.

Krijgen de hospitaalsoldaten dan niet geheid en regel cursus?

Za? Geen tijd daarvoor?

Werd den soldaten wel geleerd, hoe zij een medene gen, vijand zijnde, moeten doden; niet, wat zij met hun noodverbandpakje moeten doen?

Wat? Geen onderwijzers daarvoor genoeg?

En als je in een garnizoensstad loopt, zie je over de militaire dokters en gegradueerd hospitaalschepers!

Heet de Staatscommissie voor het onderzoek naar den militairen geneeskundigen dienst al rapport uitgebracht?

ADVERTENTIE.

Gemeente Amsterdam.

DISTRIBUTIE VAN LEVENSMIDDELEN.

Op bon G 136 zal Donderdag 19 September en volgende dagen verkrijgbaar worden gesteld 1 K.G. Meelardappelen à 9½ cent per K.G.

Burgemeester en Wethouders van Amsterdam.

Plantage Schouwburg

(COLNOT & POONS)

Fransche Laan Tel. 5512 N.

N. V. „GROOT TOONEEL”

Directie: Gérard Arbeus, Albert van Dalsum, Charles Gilhuis, Coen Hissink en Jacq. Stuifjers Jr.

Elken avond 8 uur precies

Othello, de Moor van Venetie

Tenterspel in 5 Bedrijven van

— WILLIAM SHAKESPEARE. —

OORDEEL VAN DE PERS:

„Het is van begin tot eind een schitterende voorstelling geworden, die wed-ijveren kan met het beste, dat op onze planken door onze allerbeste gezelschappen vertoond is.”

BARBAROSSA IN „DE TELEOR.”

„Het was een verheugend begin voor dit nieuwe gezelschap dat zoo hoog greep, en althans zóóveel als dezen avond geboden werd, reeds wist te bereiken.”

„NIEUWE ROTT. COURANT.”

„Er was iets zeldzaam frisch in de wijze, waarop dit jonge gezelschap van jongeren dit stuk ten tooneel bracht.”

AD INTERIM IN „HET N. V. D. DAG.”

„Met deze opvoering hebben de eigenlijke kunstzinnige leiders van „Groot Tooneel” een proeve van hun willen zoowel als kunnen gegeven. Van Dalsum en Hissink als spelers, Gilhuis ook als regisseur.”

L. V. D. B. IN „DE TIJD.”

„Een mooi begin. Moge nu ook naast het „volkspubliek” dat den weg naar den „Plantage-Schouwburg” in de Fransche Laan kent, het „betere” publiek dien weg leeren vinden.”

V. B. IN HET „ALG. HANDELSBL.”

Prijzen van f 2.- tot f 0.50

Laatste Oorlogsnieuws.

Het Duitsch-legerbericht meldt mislukte aanvallen tusschen Ailette en Aisne.

Van het Italiaansche front wordt verhoogde gevechtshooftheid gemeld.

Actie der geallieerden bij Monastir.

Pariz, 17 Sept. Aan het front bij Monastir is de strijd plaatselijk ontdaan. In de richting van Dobro-Polje ten Oosten van Monastir zijn de Fransch-Servische troepen van groot offensief begonnen, dat reeds op den eersten dag belangrijke resultaten heeft opgeleverd.

Den 15en Sept. half zes in den ochtend, hebben de Franschen en Serviers, na een krachtige artillerie-voorbereiding de vijandelijke schansen op de linie Vetrnitsa-Dobro-Polje aangevallen, die de Bulgaren gedurende 2½ jaar hadden versterkt en een der belangrijkste gebieden van het Macedonische front waren. De eerste vijandelijke positie is genomen over een front van 11 K.M. Het offensief is den 16en September voortgezet met volledig succes. De breuk is in wezenlijke richting uitgebreid tot aan Gradostan en richting Bratstvo. De geallieerden zijn meer dan 8 K.M. vooruitgekomen.

De Jugo-Slavische troepen hebben Kozjak bereikt, dat het voornaamste punt is in deze reeks. De druk der geallieerden houdt aan. Tot dusver zijn 3000 gevangenen en 24 kanonnen binnengebracht. De verliezen der geallieerden zijn gering. De Franschen en Serviers wisten zij aan zij en weldigvermen met overtuiging in dapperheid. De vliegtuigen hebben een buitengewone activiteit aan den dag gelegd.

GEKENDGE BERICHTEN.

Vredesnota.

Het antwoord van president Wilson. Washington, 17 Sept. De minister van buitenlandse zaken heeft de volgende verklaring afgelegd:

De benoeming door de president, te verklaren dat het volgende antwoord zal worden gegeven door dit land op de Oostenrijksche-Hongarische nota, waarin een officieele conferentie van de oorlogvoerende landen voorgesteld is, „De Verenigde Staten van Noord-Amerika, dat er slechts één antwoord is, dat zij kunnen geven op het voorstel van de Oostenrijksche-Hongarische regering, zij hebben herhaaldelijk en netvolvoerd, dat zij de voorstellen van de Oostenrijksche-Hongarische regering, die hen het eerste doen vreezen, n.l. revolutionair verzet tegen de imperialistische moordenaarsbende, een verzet dat onvermijdelijk ook hen zal wegvagen. Bedoelde leiders komen in Duitsland weer in actie, ergo vreezen zij weer revolutionaire massaal, die zij door hun optreden hopen opnieuw af te kunnen leiden en zoekende in de klein te verslikken. Deze afleiding en kapotmaking van het dreigend verzet, beoogde de leidersactie, bestaat in een bezoek van een delegatie van bestuurders van den Duitschen rijkswaarder en zorgvuldige mededeling in de pers van wat de delegatie allemaal tegen den rijkswaarder heeft gezegd.

De woordvoerder der delegatie zeide dan bij dat bezoek naar hij niet heeft nagelaten in de pers mede te deelen, dat de leiders van een delegatie bewijst, dat de arbeiders nog een restje van vertrouwen in de regering hebben, hoewel ook bijna het gehele volk door de binnenlandse gebeurtenissen der laatste weken schrikvallend moede is geworden.

Hij wees er op, dat het niet langer aan te zien is, hoe het volk economisch voordurend lager zinkt.

Spreekte weer er verder op, dat steeds groter massa's van de volksveelheid worden afgesloten; dat lange weidigen weg steeds minder gedistribueerd wordt, en dat zelfs de arbeiders in de oorlogsindustrie woestijnen moeten betalen. De lichaamskrachten der arbeiders moeten zorgeloosheid af. Zij kunnen lichaamelijk niet meer verrichten, van hun vroeger gemakkelijker viel. De opwinding is dan ook onzekel. De schoonste veranderingen moeten zonder uitwerking blijven. „Hongerige magen zijn alleen voor sepiologische toegenakkelijk. De arbeiders willen niet langer hongerlijden, want ook de rijken lijden geen honger. De regering moet absoluut de slinkhandelaren ophangen, alle levensmiddelen in beslag nemen en voor het gehele volk beschikbaar stellen, de vleeschloze weken ophouden en meer aanplanten geven. Gehcel onbegrijpelijk zijn de krankzinnige prijzen voor schoenen, linnengoed en kleren. Om de ondervoeding te paralyseren, moet de arbeidslid beperkt worden. De regering moet voor de arbeiders, evenals als voor de soldaten, de benodigdheden ter beschikking stellen. Duitsland moet voor zorgen, dat het arbeiders houdt, die tot werken in staat zijn.

Volgens spreker werd de economische nood nog verergerd door de onzekere, wettende politiek in het binnenland. De regering-Hierling heeft de gehoopte stabiliteit niet gebracht. De verantwoordelijkheid over de besluiteelooze houding in de kiesrechtwezen is tot kookhitte gestegen. Griening verontrecht wendt het volk zich van de comedie in het Heerenhuis af.

De regering moet eindelijk een raantwoord spreken, den Landdag ontsnuden en het woord des keizers inslossen.

Nadat spr. zime bezwaren had geantwoord de censuur en den staat van beleg, eischte hij ten slotte een duidelijk en onomwonden antwoord van de eischen der al-Duitschers en annexionisten. Het volk wil algeheel klaarheid, onafhankelijk van den tegenwoordigen militair toestand. Juist thans, nu de vijandelijke doorbraak verijdeld en een afmatting der vijandelijke legers ingereken is, is het de beste tijd zich onduidelijkheid voor een vrede door vergelijk te spreken. Slecht energieke daden van de regering kunnen er toe bijdragen de huidige moeilijke tijden te boven te komen.

Zoodaags gewoonlijk bij dit soort acties, was ook deze keer weer het resultaat niet dan mager. Het bestond alleen in bedriegelike welwillende woorden zonder iets erop af te werken. Graaf Hertling zeide dat het rijk bestuurt en de legerleiding streefden naar een vrede door vergelijk en tegen iedere overwinning waren. Daarom bestond geen meeningverschil en was iedereen vrees ongrond. Hij hoopte niet achteruit te gaan, dat niet dichter bij den vrede was dan men algemeen geloofde. Hij kanpeller kon slechts herhalen, dat hij met het algemeen kiesrecht staat of

valt. Als er geen vergelijk te bereiken was, zou hij het Heerenhuis ontsnuden.

Staatssecretaris Waldow kon geen hooger aardappelen-rantsoen toegeven. De vleeschloze weken moest behouden blijven, om de melk- en vetvoeding niet in gevaar te brengen. Over een algemeene verbetering der voeding kon hij niet beloven, zeer zeker zou zij echter niet slechter worden.

Wellicht dringt bij de Duitse arbeiders door deze actie het besef wat dieper door, dat het eenike wat zij te doen hebben is: al die misleidende leiders aan kant evelen en het voorbeeld der Russische revolutionairen te volgen.

Uit Oost-Indië.

Uit Nederlandse Wingewesten

De corr van het „Landbl.“ in Semarang seint: De resident van Batavia verhoedde de doordringing van verschillende persotelegrammen, betreffende militaire opstootjes te Batavia, naar bladen buiten Batavia. De resident van Batavia bleef in rebelle om de redenen voor dat verhoed, gelijk in het telegramreglement is voorgeschreven, mede te deelen. De „Locomotief“ drong op een onderzoek naar de wetigheid van het optreden van den resident van Batavia aan.

De Res. van het „Handelsblad“ voegt aan dit bericht het volgende opheffende geschied toe: Tengevoige van het drijven van verschillende lieten en de lankmoedigheid, door de regering daartegenover betracht, alst het in de lagere rangen van het Indische leger.

De nieuwe legercommandant, luitenant-generaal van Rioschoen, heeft bij de aanvaarding van zijn ambt te kennen gegeven dat hij de met een goede orde van zaken onovereenkomstige stroomingen in het leger wilde teengaan. Mogetijk is het nu tegevolge daarvan, waartegenover het aan aansluiting door de elementen, die Sneevliet en consorten ontleenden, niet zal hebben ontkoren, tot militaire opstootjes te Batavia gekoren, waarvan wij nu voor het eerst hooren.

Aan het verhoed, om bieraan verdere ruchtbaarheid te geven, lag bijkbaar de bedoeling ten grondslag, om verbreiding van deze uitging van het Bataviasche garnizoen in andere garnizoenen te voorkomen.

En nu is het eerste, waaraan de Semarangse „Locomotief“ b.v. denkt, of de bepaling wel zijn nageleefd bij de uitvoering van dat verhoed.

Men kiest in Indië over de in het keursel van bepalingen versterkte bureauaratie, maar kient zich zelf te gelegeren tijd vast aan die bepalingen, onverschillig of wijking daarvan niet bepaalkelijk werd geboden.

Russische Telegrammen.

(Speciaal voor „De Tribune“)

Standpunt der Inguschen.

MOSKOU, 15 Sept. (P.T.A.) Bericht uit Wladjwaks: Het door den nationaal raad in Nasraan onder voorzitterschap van Koselof bijeengeroepen volkscongres der Inguschen verklaarde, dat het zich bestiet aan de zijde der Sovjetregering, welke het land der Inguschen heeft van den druk van het hooze kozakkendom. Het weer herstellen van de orde in 't land is uitsluitend taak der arbeidersmassa, welke het Terek-gebied bevoont. De bovenste lagen van het kozakkendom zijn de aansluiters van den burgeroorlog; zij wenschen voor zich het onder regim tenge voeren met 't geld van Ingosische kapitalisten tegen ons oorlog. Het volk der Inguschen verklaart aan de gehele wereld, dat de Inguschen een onafhankelijk deel vormen van de Russische Federatieve Socialistische Sovjetrepubliek en niemand volmacht heeft verkend met de Duitse legerleiding onderhandelingen te voeren over 't te hulp roepen van Duitse regimenten in 't Terekgebied. Het volk der Inguschen verklaart dat elke poging van buitenlandse troepen om de grenzen van het Terekgebied over te trekken zal worden beschouwd als rechtsverkrachtingen het volk zal zich met alle kracht tegen een dergelijke schending van de rechten der Russische Fed. Soc. Sovjetrepubliek bewonende volken verzetten.

Graanopbrengst.

Volgens gestakte berekening zal het gouvernement Saratow in dit jaar aan het levensmiddelencomité ongeveer 27 miljoen pud brood leveren. In 't gehele gouvernement staan alle waren onder controle en ter beschikking van 't levensmiddelencomité.

Concentratie van waren.

In het commissariaat voor Handel en Industrie wordt een plan uitgewerkt tot nationalisatie van den binnenlandse handel. Alle waren zullen in grote lagers worden geconcentreerd.

Verdrag met Denemarken.

Het commissariaat voor Handel en Industrie heeft een verdrag afgesloten omtrent de handelsrelaties met Denemarken. Voor miljoenen kronen aan levensmiddelen zullen geruimd worden tegen vlas, hennep en andere waren.

Landregistratie.

Het commissariaat voor Landbouw heeft in verband met de agrarische hervormingen een afdeeling voor landmeetkunde en techniek gevormd tot regulering van de tegenwoordige agrarische toestanden en ter verdediging van den grond. Een ontwerp landregistratie is uitgewerkt.

In Misching zijn op de straten oproeren gevonden, die de bevolking oproepen de aansluiting van Pessrabsk bij de Ukraine te eischen.

Honderden miljoenen roebels voor omkooprij.

De financiële commissaris in 't Noordelijk gebied verklaarde in een onderhoud met journalisten, dat alle financiële afdeelingen der plaatselijke sovjets aan 't centraal bestuur ondergeschikt zijn en onder haar controle zullen haalen. Voorts wordt beoogd de arme boeren van geldmiddelen te voorzien en boeren en arbeiders verenigingen te verschaffen. De afdeeling van 't commissariaat voor staatscontrole is bezig de uitgaven door te zien, welke vroeger aan gemeentelijke onderwerpen waren en in het budget van het hofministerie gekocht zijn onderkend door den gewezen czar. Lange

Uit de Sowjet-Republiek

Welkom voor Justitie afgetreden

Volgens het blad „Mir“ is de commissaris van Justitie afgetreden wegens meeningverschil met den voorzitter van de eerste revolutionaire tribunaal, Kriemko, over de door dezen getroffen maatregelen, tot doorvoering van de Rode Terre r. Tot zijn opvolger is Kuryk benoemd.

Generaal Boersloof terechtgesteld

Het Oostenrijksche paragraaf te Fejth verneemt uit Charkof, dat generaal Boersloof, de leider van het laatste groote offensief, dat Rusland in dezen oorlog ondernomen heeft, in Moskou, in de nabijheid van de Tatarske-gevangenis, is doodgeschoten.

Volgens een bericht uit Moskou zouden ook de vroegere tsaristische ministers Frangepot en Maklakof zijn doodgeschoten.

Bondgenootschappen?

Naar de Oostenrijksche bladen mededeelt, bevat de „Pravda“ de volgende mededeeling: „Van zijn ziele heeft Lenin de volgende verklaring aan de Sovjet der volkscommissarissen gericht: De toestand aan het Tsjecho-Slowakische front wordt met den dag dringender. Elke dag wordt de overtuiging versterkt dat wij alleen machteloos zijn. Voor de Sovjet bestant er slechts één uitweg n.l. een bondgenootschap sluiten met een andere macht. Om de macht der arbeiders en boeren te redden, mogen wij zelfs voor een bondgenootschap met de imperialisten niet terugschrikken.“

Scherpe nota van Tsjitsjerin aan het corps diplomatique

Berlijn, 16 Sept. Op de protestnota van het diplomatische corps te Petersburg in verband met de roode terreur, publiceert de „Lewes“ een uitvoerige, zeer scherpe antwoordnota van Tsjitsjerin, welke als volgt eindigt: Wij wijzen met de meeste bestialiteit elke inmenging van neutrale, kapitalistische mogendheden ten gunste der Russische bourgeoisie af en verwerpen de welke poging van de vertegenwoordigers dezer mogendheden, de grenzen van gerechtvaardigde bescherming van de belangen hunner landsteden te overschrijden, zullen beschouwen als een poging tot onderbrenging der Russische tegen-revolutie.

Het protest der neutralen in de praefemant.

Berlijn, 16 Sept. Op de protestnota van het diplomatische corps te Petersburg van 14 dezer, betreffende den rooden terreur, meldt de „Lewes“ een uitvoerige zeer scherpe antwoord van Tsjitsjerin openbaar, dat mede de woorden eindigt: Zooda's wij verwerpen federe inmenging van onzijdige kapitalistische mogendheden ten gunste van de Russische bourgeoisie afwijzen, verklaren wij dat wij elke poging van de vertegenwoordigers dezer mogendheden om de grenzen van de gewettigde bescherming van de belangen hunner landsteden te overschrijden als een poging zullen beschouwen om de Russische tegen-revolutie te ondersteunen.

De Engelschen willen een leger kopen

Volgens berichten in de pers, is bij het 4de leger een vroete samenspanning ontdekt. Stroomfich ontving een aanbod van de Engelschen om het 4de leger te verkopen, maar weigerde dit en gaf het geval aan

Sabotage van de Rev. oorlog

Moskou, 15 Sept. Volgens berichten aan de bladen, is er op 13 Sept. een groot brand te Borassogolsk uitgebroken in een spoorweg-depot. Zes locomotieven en de werkplaatsen verbranden. Men vermoedt het brandstichting te doen te hebben, daar de station van groote betekenis voor het front was.

De vijf gefusileerden

Wij geven hierbij de volgende bijzonderheden over de vijf onlangs in Moskou gefusileerde contra-revolutionairen.

Schischeglowitof was een vroete revolutionair uit Aschakev kozakken-troepen, die naar 't front zullen worden gezonden om aan den strijd tegen de Bolschewiki deel te nemen. De bevolking van vele kozakken-departementen is echter volkomen overgelopen naar de sovjet-troepen.

Landbouwproefnemingen.

De Landbouw-sovjat in Saratow heeft een proefstation voor plaatselijke landbouwproductie geopend. Op dit proefstation zullen alle landbouwvraagstukken mogelijk worden opgehelderd en staatswettelijk worden bevestigd.

Oorlogsbericht.

In den Noord-Kaukasus duurt de strijd der Sovjet-troepen met de opgehoofde lenden der contra-revolutionairen, wien riken zich dagelijks dunner voort. De Sovjet-troepen hebben geleidelijk landsreken aan den over der Kaspische Zee van Petrowsk tot Teinir Chanschura en Wladjwaks spoorweg bezet. 't Grootste deel der bevolking strijdt aan de zijde der Sovjet-troepen. Onder andere proefnemingen de contra-revolutionairen in Baku tegen het met geweld in bezet nemen van 12 stoombooten door de Sovjet in Astrakan.

Mijn-academie.

Het Commissariaat heeft een verordening afgekondigd over de toekomstige inrichting der Moskouer mijn-academie. Bezaaide medewerkers en wetenschappelijke vaklieden op 't gebied van den mijnbouw zullen worden gevormd. De academie telt twee secties, de wetenschappelijke en de verhelderende. Ieder wordt toegelaten zonder onderscheid van geslacht en zonder geuigschrift van voldoende voorbereiding.

Confiscatie.

Het uitvoerend comité in 't district Nikolajewsk, gouvernement Samara, heeft ingevolge der reactionaire werkzaamheid van de bourgeoisie, die de tschecho-slowaken steunt, besloten haar overbodig eigendom te confisceren. Aan Ostachkow is door de Sovjet aan de vertegenwoordigers der daar wonende bourgeoisie, een afdracht van 133,000 roebel gekast.

Nederlagen.

In Wolostj (Wiasna Kirsav) hebben witte garde en rijke boeren de sovjet en het oorlogscmissariaat uit elkaar gedruigd. In 't district Mginak (gouv. Tschernigor) hebben de linker social-revolutionairen en rijke boeren der communisten verdreven en de dictatuur der rijke boeren uitgeroepen.

Dienstweigeringsbeweging.

Voor den krijgsraad te Arnhem verscheen 13 Sept. A. Reijnders van Delfzijl, die weigerd zich naar zijn vader te begeven. Hij zijn geveken kon hij het niet overgeven brengen het militarisme te steunen. Eisch om niet af te trekken prev. hechtenis en onmiddellijke opheffing van arrest.

J. A. van der Ham had 28 Nov. '17 de kazerne te Amersfoort verlaten. 18 Feb. n. l. weigerd en toen geweerd met kleeding aan te trekken. Zijn opvoeding had hem o. a. geleerd, dat de wereld door de wapens niet vooruit wordt gebracht en hij wilde eed aan niet hantieren. Eisch voor deserv. 4 mnd. enz. Doch zonder afbrek van den tijd in het ziekenhuis doorgebracht. Waren hij protesteerde.

